

Gränsernas återkomst i världsekonomin

Fredrik Sjöholm

Presentation MAKRO, 29 maj 2023

En bild av globalisering

Made in Malaysia?

Ja men....

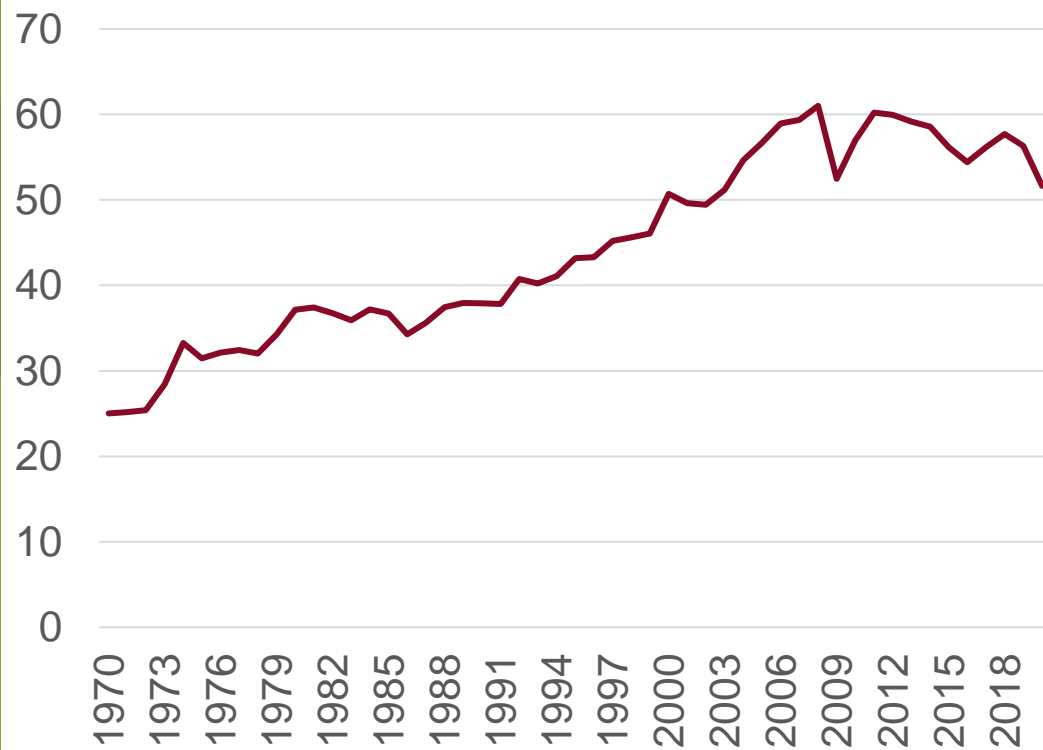
- Bomull från **Indien**
- Utsäde utvecklat i **USA**
- Konstgjorda fibrer från **Portugal**
- Krage från **Brasilien**
- Maskiner från **Tyskland**
- Färgämne från **6 länder**
- Såld i **Sverige**
- En skjorta, 13 länder!

Den nya världsordningen möjliggjordes genom

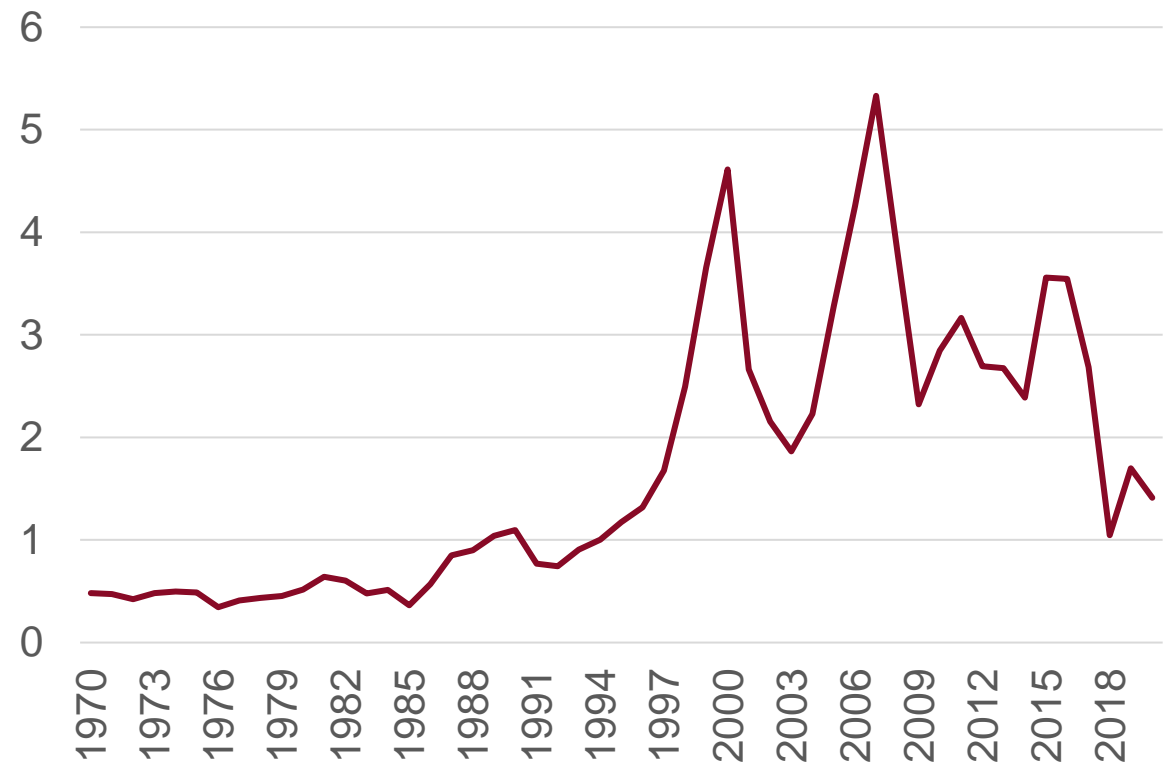
- Politisk vilja och institutionellt ramverk
 - Ändrad syn på utländska företag och handel
 - GATT/WTO
 - EU/NAFTA/MERCOSUR/ASEAN
- Teknologisk kapacitet
 - Minskade transportkostnader
 - Informationsteknologi

Trenden mot ökad globalisering är bruten

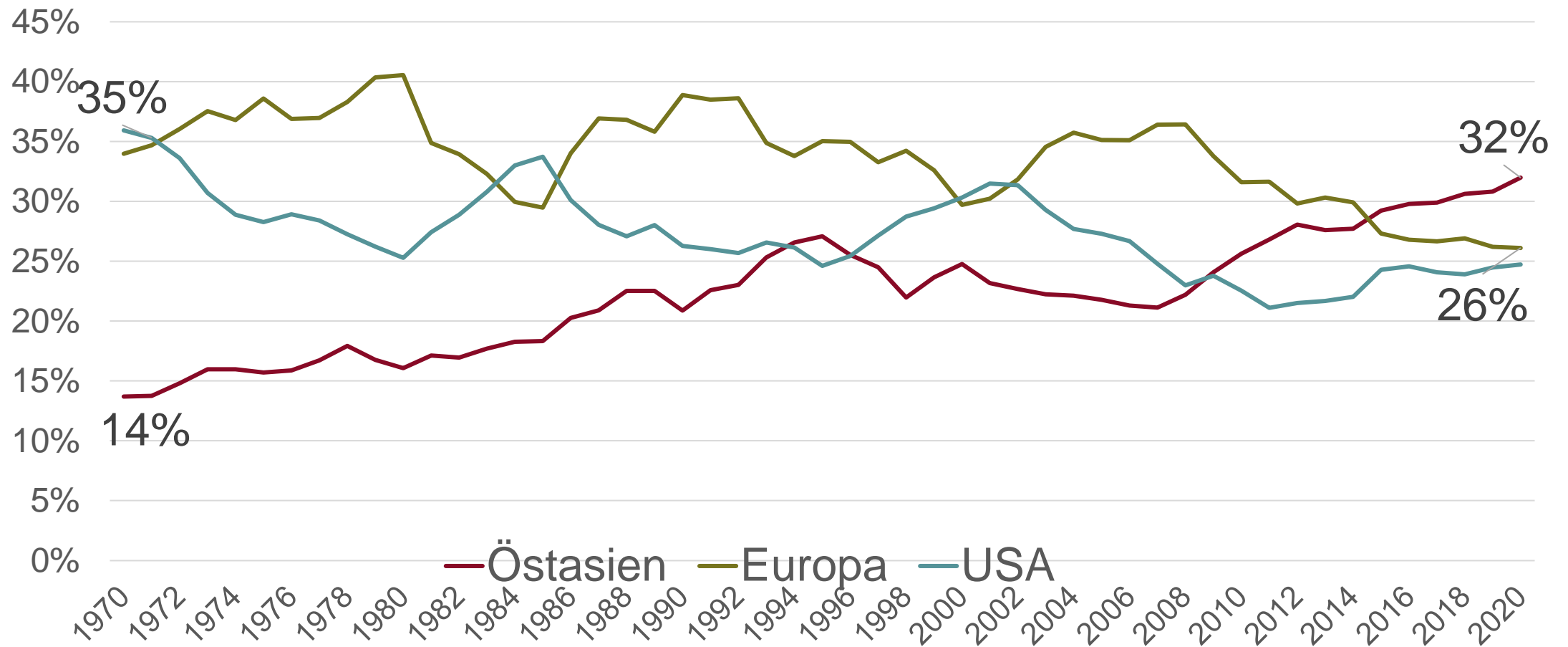
Världshandeln som andel av global BNP (%)

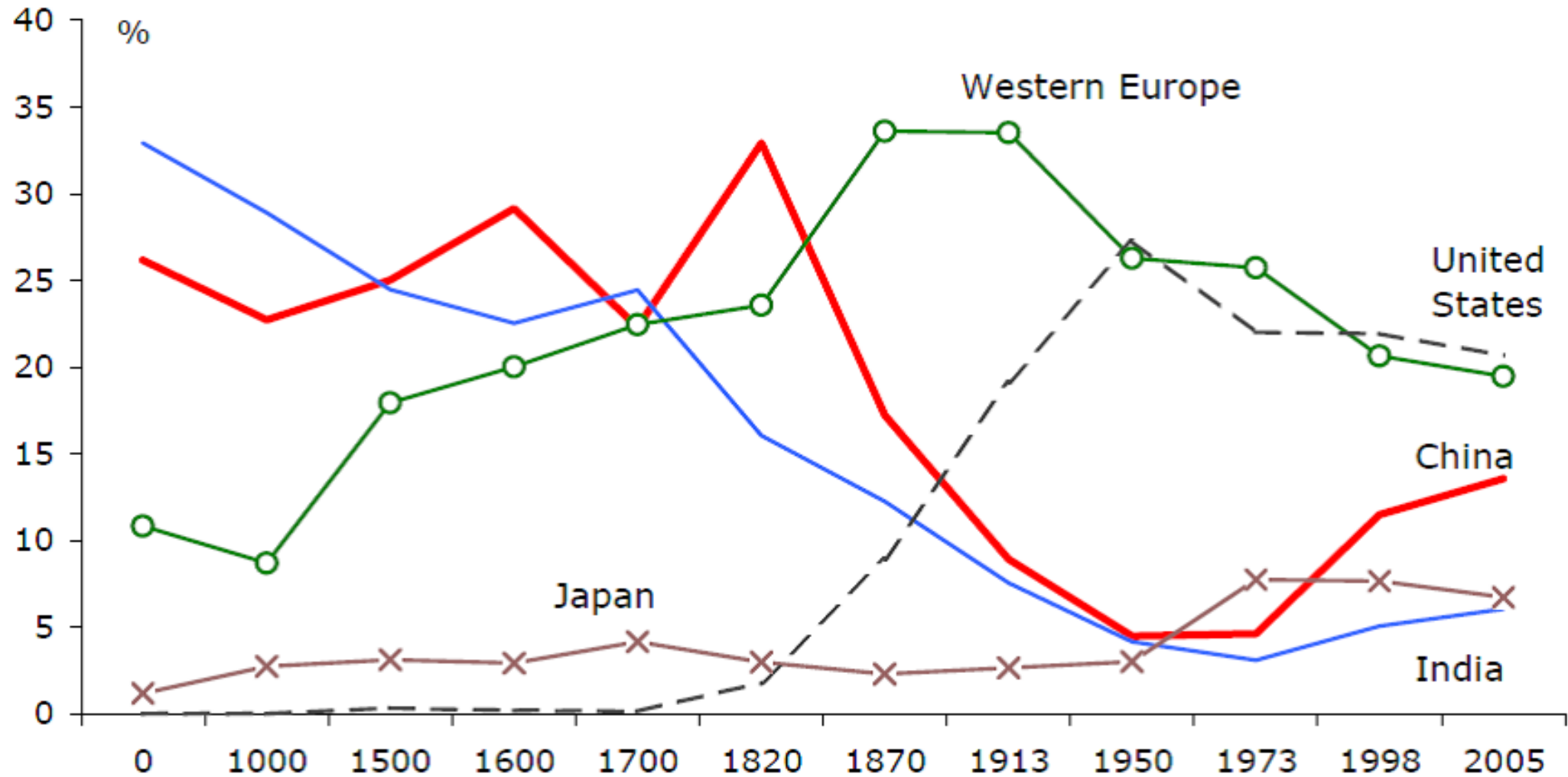
Direktinvesteringars andel av global BNP (%)

En förändrad världsordning (andelar av världsekonomin)

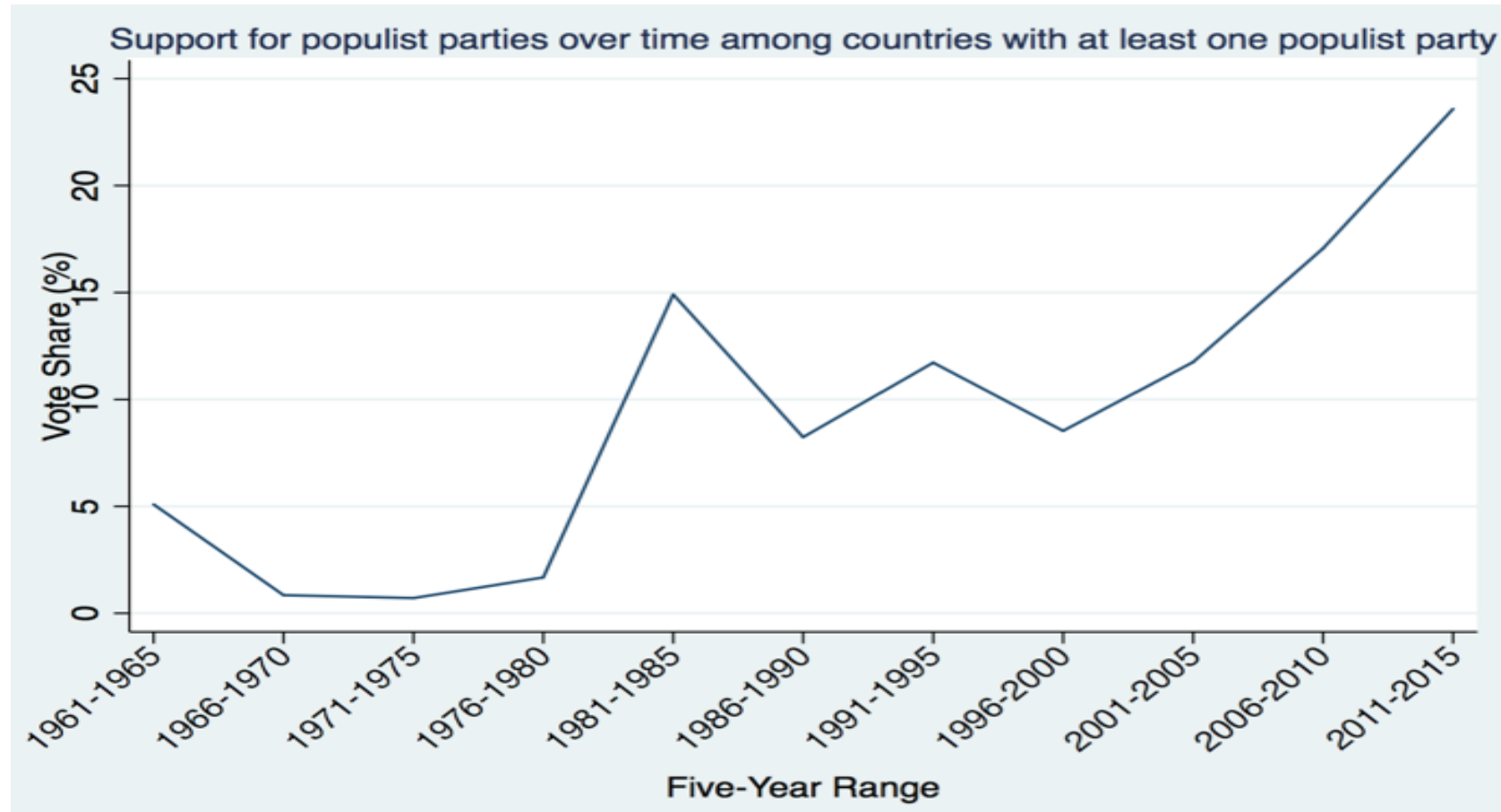
Tillbaka till framtiden!

Effekter av globalisering

- Hög tillväxt
- Fallande priser på importvaror
- Minskad fattigdom
- Stora strukturomvandlingar
 - Ökad lönespridning i delar av världen

Andel röster till populistiska partier i Europa

Source: Rodrik (2017)

Den kinesiska muren

- Xi Jinping varm anhängare av självförsörjning (dual circulation)
- Anklagas av omvärlden för:
 - Subventioner till inhemska företag
 - Hinder för etablerandet av utländska dotterbolag
 - “Stöld” av utländsk teknologi

USA vänder sig inåt

- President Trump rev upp handelsavtal och införde höga tullar
- President Biden fortsätter på den inslagna vägen
- Handelskriget med Kina trappas upp
- IRA väcker farhågor i omvärlden
 - Syftar till att underlätta klimatomställningen
 - Stora subventioner till utvalda industrier
 - Subventioner kommer endast företag verksamma i USA till del

EU förändras

- Inre marknaden
 - Migrationskrisen ledde till hinder för den fria rörligheten
 - Covid-krisen ledde till hinder för handel
- Syn på globalisering
 - Tilltagande handelshinder
 - Selektiv industripolitik
 - Subventioner
 - Kvantitativa mål

En alternativ strategi

- Förbättra den inre marknaden
- Arbeta för att återupprätta den regelbaserade internationella handelsordningen